

MANDAT

Delovne skupine Varstvo tal

ZA OBDOBJE 2023–2024

(MED XVII. IN XVIII. ZASEDANJEM ALPSKE KONFERENCE)

1. Uvodne pripombe

Pomen izbranih tematik in ustreznost predlaganega načina obravnave

Ob upoštevanju trenutnih kriz, kot so podnebna kriza, pandemija in najnovejša kriza z vojno v Ukrajini, prihaja do še hitrejšega razvoja samozadostnosti pri regionalno proizvedeni hrani in krmi, pri prehodu na obnovljive vire energije in pri stalnih zahtevah po rabi tal za življenje, delo, turizem in trgovino. Ta razvoj bistveno vpliva na tla na območju Alp in bo še okrepil različne interese za rabo tal in iz tega izhajajoče konflikte.

Delovna skupina prispeva k varstvu in izboljšanju stanja tal v Alpah. Na osnovi preteklih mandatov (2019–2020 in 2021–2022) je potrebno še posebej spodbujati aktivnosti, definirane v »Dolgoročnem akcijskem načrtu za izvajanje določil ter deklaracij o varstvu tal v specifičnem kontekstu območja Alp«. Konkretni rezultati, ki naj bi jih dosegli tekom mandata, prispevajo k stalnemu izvajanju njegovih ciljev, ki so prav tako usklajeni s Protokolom Varstvo tal, drugimi protokoli Alpske konvencije in dolgoročnimi strategijami relevantnih sodelujočih partnerjev.

2. Cilji

Opis ciljev, zastavljeni za obdobje do XVIII. Alpske konference

Spodbujati še posebej naslednje aktivnosti, definirane v Dolgoročnem akcijskem načrtu za izvajanje določil ter deklaracij o varstvu tal v specifičnem kontekstu območja Alp:

1. Nadalje obravnavati gospodarno in varčno rabo tal v Alpah.
2. Poudariti pomen varstva mokrišč.
3. Nadaljevati s prizadevanji glede primerljivih podatkov o tleh.
4. Ozaveščati o pomenu tal, rodovitnosti tal in izogibanju degradacije.
5. Izboljšati poznavanje tal, ozaveščenost in izmenjavo v Alpah.

3. Načrtovani izsledki

Opis načrtovanih izsledkov v navezavi na cilje

1. Nadaljnja prizadevanja za pridobitev statističnih podatkov, npr. o rabi in zapečatenosti tal.
2. Izjava o pomenu varstva mokrišč v Alpah in izmenjava o primerih najboljših praks, npr. o nadomeščanju proizvodov iz šote, ukrepi za ponovno vzpostavitev mokrišč.
3. Nadaljevanje sodelovanja o temah, vezanih na podatke, z JRC, še posebej v povezavi z LUCAS soil (Evropsko statistično raziskovanje rabe in pokrovnosti tal), vključno s prispevkom za LUCAS raziskavo za 2026.
4. Moderacija dogodkov v alpskih državah za prostorske načrtovalce in odločevalce o pomenu ekosistemskih storitev tal in potrebi po upoštevanju podatkov o funkcijah tal pri procesih prostorskega načrtovanja.
5. Nadaljevanje novic o alpskih tleh in priprava aktivnih prispevkov za relevantne dogodke in konference.

Vsi izsledki bodo zagotovili, da bosta Alpska konvencija na splošno in specifično tudi Delovna skupina Varstvo tal bolj razpoznavni, npr. z uporabo logotipa Alpske konvencije.

4. Delovni načrt

Osnutek predvidene časovnice (srečanja in druge aktivnosti, načrtovani glavni mejniki)

Delovna skupina Varstvo tal načrtuje vsaj 2 redni srečanja na leto ter dodatna medsektorska srečanja po potrebi. Srečanja bodo organizirana v živo ali preko spleta, odvisno od potreb.

Za doseganje ciljev bodo potrebni konkretni prispevki delegacij in medsektorsko sodelovanje med delovnimi skupinami v zvezi s temo tal. Predvideno je, da bodo člani delovne skupine prevzeli odgovornost za specifične načrtovane izsledke.

5. Sodelovanje

Opis načrtovanega sodelovanja z drugimi delovnimi telesi Alpske konvencije in nadaljnjimi relevantnimi partnerji ter procesi in pričakovane koristi

Delovna skupina Varstvo tal bo še nadalje sodelovala z drugimi delovnimi telesi Alpske konvencije (predvsem z Delovno skupino Urejanje prostora in trajnostni razvoj, Delovno skupino Naravne nevarnosti – PLANALP in s Posvetovalnim odborom za alpsko podnebje) ter z relevantnimi akcijskimi skupinami znotraj Strategije EU za alpsko regijo (EUSALP). Drugi pomembni partnerji ali kontaktne točke so Skupno raziskovalno središče Evropske komisije (JRC), Alpsko partnerstvo za tla (AlpSP), Evropska strokovna skupina o varstvu tal in Evropsko zavezništvo za kopno in tla (ELSA). Pomembne pobude so prav tako misija EU »Dogovor o tleh za Evropo«, tematska strategija EU za varstvo tal, Strategija EU za biotsko raznovrstnost, evropski zeleni dogovor, Evropsko omrežje za spremljanje prostorskega razvoja in kohezije (ESPON) in

cilji trajnostnega razvoja (SDG). Preverjene bodo še nadaljnje priložnosti sodelovanja v prihodnosti.

Cilji in izsledki prispevajo k izvajanju Akcijskega načrta za podnebje 2.0, še posebej vezano na smernice izvajanja IP_S1, IP_S2, IP_S3 in IP_SP1.

Delovna skupina bo spodbudila člane skupine, da prispevajo k izvajanju izsledkov zaključenih, aktivnih in novih projektov, vezanih na varstvo tal v Alpah, ter da sodelujejo pri prihodnjih projektih v skladu z razpoložljivimi viri.

6. Komunikacija

Opis ciljev komuniciranja in ustrezni načrtovani ukrepi

- Sistematična komunikacija o aktivnostih znotraj delovne skupine.
- Delitev relevantnih aktivnosti delovne skupine in diseminacija rezultatov s strani vseh članov znotraj njihovih mrež, vključno z nacionalnimi in regionalnimi upravami in drugimi relevantnimi deležniki.
- Novice o alpskih tleh in delo na terenu, povezano z zgoraj opisanimi procesi.

7. Povezava z Večletnim programom dela 2023–2030 Alpske konference

Opis kako predlagani cilji in aktivnosti prispevajo k nekaterim ali vsem prednostnim področjem VPD 2023–2030 (biotska raznovrstnost / podnebni ukrepi / kakovost življenja / medsebojne povezave, sinergije in kompromisi med prej omenjenimi področji)

Delovna skupina prispeva k izvajanju Večletnega programa dela Alpske konference za obdobje 2023–2030 s svojimi aktivnostmi, ki neposredno ali posredno koristijo vsem trem prednostnim področjem: biotski raznovrstnosti in ekosistemom, podnebjem in kakovosti življenja.

8. Predsedstvo

Delovni skupini bo predsedovala Avstrija.